

Переходные металлы 2

(побочные подгруппы
I и II групп)

Групи Періоди	а I б	а II б	а III б	а IV б	а V б	а VI б	а VII б	а	VIII	б	
1	H	...d ¹⁰ s ²					H 1,0079 1s ¹	He 4,0026 1s ²			
2	Li 6,941 2s ¹ 1 2 ЛІТІЙ	Be 9,012 2s ² 2 2 БЕРИЛІЙ	B 10,81 2s ² p ¹ 3 2 БОР	C 12,011 2s ² p ² 4 2 КРЕМЕНЬ	N 14,0067 2s ² p ³ 5 2 НІТРОГРЕНІЙ	O 15,999 2s ² p ⁴ 6 2 ОКСИГЕН	F 18,998 2s ² p ⁵ 7 2 ФЛОРОР	Ne 20,179 2s ² p ⁶ 8 2 НЕОН			
3	Na 22,990 3s ¹ 1 8 2 НАТРИЙ	Mg 24,305 3s ² 2 8 2 МАГНІЙ	Al 26,982 3s ² p ¹ 3 8 2 АЛЮМІНІЙ	S 32,066 3s ² p ² 4 8 2 СИЛІЦІЙ	P 31,999 3s ² p ³ 5 8 2 ФОСФОР	S 32,066 3s ² p ⁴ 6 8 2 СУЛЬФУР	Cl 35,453 3s ² p ⁵ 7 8 2 ХЛОР	Ar 39,948 3s ² p ⁶ 8 8 2 АРГОН			
4	K 39,098 4s ¹ 1 8 8 2 КАЛІЙ	Ca 40,08 4s ² 2 8 8 2 КАРБІД	Sc 44,956 3d ¹ 4s ² 2 9 8 2 СКАНДІЙ	Ti 47,90 3d ² 4s ² 2 9 8 2 ТИТАН	V 50,941 3d ³ 4s ² 2 10 8 2 ВАНАДІЙ	Cr 51,996 3d ⁵ 4s ¹ 1 11 8 2 ХРОМ	Mn 54,938 3d ⁵ 4s ² 2 13 8 2 МАНГАН		Fe 55,847 3d ⁶ 4s ² 2 14 8 2 ФЕРУМ	Co 58,933 3d ⁷ 4s ² 2 15 8 2 КОБАЛЬТ	Ni 58,70 3d ⁸ 4s ² 2 16 8 2 НИКОЛ
	Cu 63,546 3d ¹⁰ 4s ¹ 1 8 8 2 КУПРУМ	Zn 65,43 3d ¹⁰ 4s ² 2 8 8 2 ЦИНК	Ga 69,72 4s ² 4p ¹ 3 8 8 2 ГАЛІЙ	Ge 72,59 4s ² 4p ² 4 8 8 2 ГЕРМАНІЙ	As 74,921 4s ² 4p ³ 5 8 8 2 АРСЕН	Se 78,96 4s ² 4p ⁴ 6 8 8 2 СЕЛЕН	Br 79,904 4s ² 4p ⁵ 7 8 8 2 БРОМ	Kr 83,80 4s ² 4p ⁶ 8 8 2 КРИПТОН			
5	Rb 85,468 5s ¹ 1 8 8 2 РУБІДІЙ	Sr 87,62 5s ² 2 8 8 2 СТРОНЦІЙ	Y 88,906 4d ¹ 5s ² 2 9 8 2 ІТРІЙ	Zr 91,22 4d ² 5s ² 2 10 8 2 ЦІРКОНІЙ	Nb 92,906 4d ⁴ s ¹ 2 12 8 2 НІОБІЙ	Mo 95,94 4d ⁵ s ¹ 1 13 8 2 МОЛІБДЕН	Tc 98,906 4d ⁵ s ² 1 13 8 2 ТЕХНЕЦІЙ		Ru 101,07 4d ⁷ s ¹ 1 15 8 2 РУТЕНІЙ	Rh 102,905 4d ⁸ s ¹ 1 16 8 2 РОДІЙ	Pd 106,4 4d ¹⁰ 18 18 8 2 ПАЛАДІЙ
	Ag 107,868 4d ¹⁰ 5s ¹ 1 8 8 2 АРГЕНТУМ	Cd 112,0 4d ¹⁰ 5s ² 2 8 8 2 КАДМІЙ	In 114,82 5s ² 5p ¹ 3 8 8 2 ІНДІЙ	Sn 118,69 5s ² 5p ² 4 8 8 2 СТАНУМ	Sb 121,75 5s ² 5p ³ 5 8 8 2 СТРИБІЙ	Te 127,60 5s ² 5p ⁴ 6 8 8 2 ТЕЛУР	I 126,904 5s ² 5p ⁵ 7 8 8 2 ІОД	Xe 131,30 5s ² 5p ⁶ 8 8 2 КСЕНОН			
6	Cs 132,905 6s ¹ 1 8 8 2 ЦЕЗІЙ	Ba 137,34 6s ² 2 8 8 2 БАРИЙ	La 138,905 5d ¹ 6s ² 2 18 8 2 ЛАНТАН	Hf 178,49 5d ² 6s ² 2 10 8 2 ГАФНІЙ	Ta 180,948 5d ³ 6s ² 2 11 8 2 ТАНТАЛ	Ta 183,85 5d ⁴ 6s ² 2 12 8 2 ВОЛЬФРАМ	W 186,207 5d ⁵ 6s ² 2 13 8 2 РЕНІЙ		Os 190,2 5d ⁶ s ² 2 14 8 2 ОСМІЙ	Ir 192,22 5d ⁷ s ² 2 15 8 2 ІРИДІЙ	Pt 195,09 5d ⁹ s ¹ 1 17 8 2 ПЛАТИНА
	Au 196,967 5d ¹⁰ 6s ¹ 1 8 8 2 АУРУМ	Hg 200,69 5d ¹⁰ 6s ² 2 8 8 2 МЕРКУРІЙ	Tl 204,37 6s ² p ¹ 3 8 8 2 ТАЛІЙ	Pb 207,2 6s ² p ² 4 8 8 2 ПЛЮМБУМ	Bi 208,980 6s ² p ³ 5 8 8 2 БІСМУТ	Po [209] 6s ² p ⁴ 6 8 8 2 ПОЛОНИЙ	At [210] 6s ² p ⁵ 7 8 8 2 АСТАТ	Rn [222] 6s ² p ⁶ 8 8 8 2 РАДОН			
7	Fr [223] 7s ¹ 1 8 8 2 ФРАНЦІЙ	Ra 226,025 7s ² 2 8 8 2 РАДІЙ	Ac [227] 6d ¹ 7s ² 2 18 8 2 АКТИНІЙ	104 [261] 6d ² 7s ² 2 18 8 2 РЕЗЕРФОРДІЙ	Rf 105 [262] 6d ³ 7s ² 2 18 8 2 ДУБНІЙ	Db 106 [263] 6d ⁴ 7s ² 2 18 8 2 СИБОРГІЙ	Db 106 [264] 6d ⁵ 7s ² 2 18 8 2 БОРІЙ	107 [265] 6d ⁶ 7s ² 2 18 8 2 ГОЛЬМИЙ	Hs 108 [269] 6d ⁷ 7s ² 2 14 8 2 ГАСІЙ	109 [268] 6d ⁷ 7s ² 2 15 8 2 МАЙТНЕРІЙ	Mt 110 [271] 6d ⁹ s ¹ 2 17 8 2 ДАРМШТАДТІЙ

*	ЛАНТАНІДИ									
58 140,12 Ce [140,908] 5f ¹ d ¹ 6s ²	59 Pr [140,908] 4f ³ 6s ²	60 Nd [144,24] 4f ⁴ 6s ²	61 Pm [145] 4f ⁵ 6s ²	62 Sm 150,4 4f ⁶ 6s ²	63 Eu 151,96 4f ⁷ 6s ²	64 Gd 157,25 4f ⁸ 6s ²	65 Tb 158,925 4f ⁹ 6s ²	66 Dy 162,50 4f ¹⁰ 6s ²	67 Ho 164,93 4f ¹¹ 6s ²	68 Er 167,26 4f ¹² 6s ²
ЦЕРІЙ 2 ПРАЗЕОДІМ	ПРЯМОДІМ 2 НЕОДІМ	ПРОМЕТІЙ 2 САМАРІЙ	САМІРІЙ 2 ЕВРОПІЙ	ГАДОЛІНІЙ 2 ТЕРБІЙ	ДУБНІЙ 2 АМЕРЕЦІЙ	СИБОРГІЙ 2 КЮРІЙ	ДІСПРОЗІЙ 2 БЕРКЛІЙ	ЕЙНШТЕЙНІЙ 2 КАЛІФОРНІЙ	ГОЛЬМИЙ 2 ЕРБІЙ	ТУЛІЙ 2 ФЕРМІЙ
90 232,038 Th [231] 6d ² 7s ²	91 Pa 238,029 5f ² 6d ¹ 7s ²	92 U [237] 5f ³ 6d ¹ 7s ²	93 Np [244] 5f ⁴ 6d ¹ 7s ²	94 Pu [243] 5f ⁵ 6d ¹ 7s ²	95 Am [243] 5f ⁶ 6d ¹ 7s ²	96 Cm [247] 5f ⁷ 6d ¹ 7s ²	97 Bk [251] 5f ⁸ 6d ¹ 7s ²	98 Cf [254] 5f ⁹ 6d ¹ 7s ²	99 Es [257] 5f ¹⁰ 6d ¹ 7s ²	100 Fm [258] 5f ¹¹ 6d ¹ 7s ²
ТОРІЙ 2 ПРОТАКТИНІЙ	УРАН 2 НЕПТУНІЙ	ПЛУТОНІЙ 2 АМЕРЕЦІЙ								Yb 174,97 4f ¹⁴ 5d ¹ 6s ²
										Lu 173,04 4f ¹⁴ 5d ¹ 6s ²
										ЛЮТЕЦІЙ 2 ИТЕРБІЙ
										ЛЮРЕНСІЙ 2 НОБЕЛІЙ
										Лоренцій 2 ЛОУРЕНСІЙ

ЦИНК, КАДМИЙ, РТУТЬ

порядковий номер
СИМВОЛ
атомна маса
загальна оболочка
номер атомного номеру елементу
розділення електронів

s-елементи
 p-елементи
 d-елементи
 f-елементи

Простые вещества

Zn

$T_{пл} = 419^{\circ}\text{C}$

Cd

$T_{пл} = 321^{\circ}\text{C}$

Hg

$T_{пл} = -39^{\circ}\text{C}$

В природе

Zn	ZnS цинковая обманка, вюрцит, сфалерит $Zn(AlO_2)_2$ цинковая шпинель
Cd	:(
Hg	HgS киноварь

Химические свойства

- $\text{Zn} + \text{Br}_2$ (н.у.)
- $\text{Zn} + \text{S}$ (т)
- $\text{Zn} + \text{H}_2\text{O}_{\text{пар}} = \text{ZnO} + \text{H}_2$
- $\text{Zn} + \text{H}^+ = \text{Zn}^{2+} + \text{H}_2$
- $\text{Zn} + 2\text{KOH} + 2\text{H}_2\text{O} = \text{K}_2[\text{Zn}(\text{OH})_4] + \text{H}_2$
- $\text{Zn} + 4\text{NH}_3 + 2\text{H}_2\text{O} = [\text{Zn}(\text{NH}_3)_4](\text{OH})_2 + \text{H}_2$
- $\text{Hg} + \text{Br}_2$ (т)
- $\text{Hg} + \text{S}$ (н.у.)
- $\text{Hg} + \text{H}^+ \neq$
- $\text{Hg} + \text{HNO}_3 \rightarrow \text{Hg}(\text{NO}_3)_2, \text{Hg}_2(\text{NO}_3)_2$

Оксиды и гидроксиды

ZnO – «цинковые белила»

Оксиды и гидроксиды

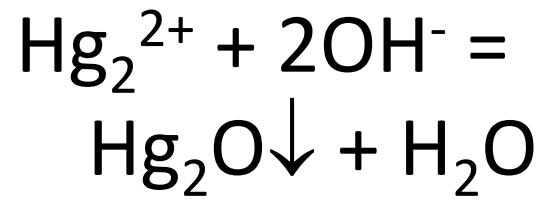
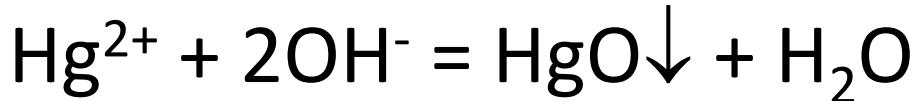
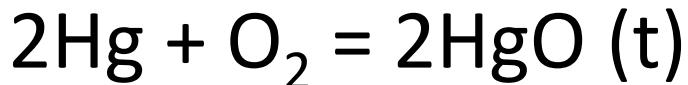

http://chemistry-chemists.com/N3_2012/U3/img/Cadmium_oxide-1.JPG

https://st19.stpulscen.ru/images/product/086/394/075_big.jpg

Оксиды и гидроксиды

черно-бур.

Амальгамы

Групи Періоди	а I б	а II б	а III б	а IV б	а V б	а VI б	а VII б	а	VIII	б		
1	H ...d ¹⁰ s ¹						H 1,0079 1s ¹ ГІДРОГЕН	He 4,0026 1s ² ГЕЛІЙ				
2	Li 6,941 2s ¹ ЛІТИЙ	Be 9,012 2s ² БЕРИЛІЙ	B 10,81 2s ² p ¹ БОР	C 12,011 2s ² p ² КАРБОН	N 14,0067 2s ² p ³ НИТРОГЕН	O 15,999 2s ² p ⁴ ОКСИДЕН	F 18,998 2s ² p ⁵ ФЛУОРИД	Ne 20,179 2s ² p ⁶ НЕон				
3	Na 22,990 3s ¹ НАТРИЙ	Mg 24,305 3s ² МАГНІЙ	Al 26,981 3s ² p ¹ АЛЮМІНІЙ	Si 28,081 3s ² p ² СИЛІЦІЙ	P 30,973 3s ² p ³ ФОСФОР	S 32,065 3s ² p ⁴ СУЛЬФУР	Cl 35,451 3s ² p ⁵ ХЛОР	Ar 36,141 3s ² p ⁶ АРГОН				
4	K 39,098 4s ¹ КАЛЬЦІЙ	Ca 40,08 4s ² СКАНДІЙ	21 44,956 3d ¹⁴ s ² ТИТАН	22 47,90 3d ²⁴ s ² ВАНАДІЙ	23 50,941 3d ³⁴ s ² ХРОМ	24 51,996 3d ⁵⁴ s ¹ МАНГАН	25 54,938 3d ⁵⁴ s ² ФЕРУМ	26 55,847 3d ⁶⁴ s ² КОБАЛЬТ	27 58,933 3d ⁷⁴ s ² НИКОЛ	28 58,70 3d ⁸⁴ s ² Паладій		
	29 63,546 3d ¹⁰ s ¹ КУПРУМ	30 65,38 3d ¹⁰ 4s ² ЦИНК	31 Ga 69,72 4s ²⁴ p ¹ ГАЛІЙ	Ge 72,59 4s ²⁴ p ² ГЕРМАНІЙ	As 74,921 4s ²⁴ p ³ АРСЕН	Se 78,96 4s ²⁴ p ⁴ СЕЛЕН	Br 79,904 4s ²⁴ p ⁵ БРОМ	Kr 83,80 4s ²⁴ p ⁶ КРИПТОН				
5	1 Rb 85,468 5s ¹ СТРОНЦІЙ	2 Sr 87,62 5s ² ІТРИЙ	39 88,906 4d ¹⁵ s ² ЦІРКОНІЙ	40 91,22 4d ²⁵ s ² НІОБІЙ	41 92,906 4d ⁴⁵ s ¹ МОЛІБДЕН	42 95,94 4d ⁵⁵ s ¹ ТЕХНЕЦІЙ	43 98,906 4d ⁵⁵ s ² РУТЕНІЙ	44 101,07 4d ⁷⁵ s ¹ РОДІЙ	45 102,905 4d ⁸⁵ s ¹ ПАЛАДІЙ	46 106,4 4d ¹⁰ Паладій		
	47 107,68 4d ¹⁰ 5s ¹ АРГЕНТУМ	48 Ag 112,40 4d ¹⁰ 5s ² КАДМІЙ	49 Cd 114,82 5s ²⁵ p ¹ ІНДІЙ	50 Sn 118,69 5s ²⁵ p ² СТАНУМ	51 Sb 121,75 5s ²⁵ p ³ СТРИБІЙ	52 Te 127,60 5s ²⁵ p ⁴ ТЕЛУР	53 I 126,904 5s ²⁵ p ⁵ ІОД	54 Xe 131,30 5s ²⁵ p ⁶ КСЕНОН				
6	1 Cs 132,905 6s ¹ ЦЕЗІЙ	2 Ba 137,34 6s ² БАРИЙ	55 La 138,905 5d ¹⁶ s ² ЛАНТАН	56 Hf 178,49 5d ²⁶ s ² ГАФНІЙ	57 Ta 180,948 5d ³⁶ s ² ТАНТАЛ	58 W 183,85 5d ⁴⁶ s ² ВОЛЬФРАМ	59 Re 186,207 5d ⁵⁶ s ² РЕНІЙ	60 Os 190,2 5d ⁶⁶ s ² ОСМІЙ	61 Ir 192,22 5d ⁷⁶ s ² ІRIDІЙ	62 Pt 195,09 5d ⁹⁶ s ¹ ПЛАТИНА		
	79 196,67 5d ¹⁰ 6s ¹ АУРУМ	80 Au 200,59 5d ¹⁰ 6s ² МЕРКУРІЙ	81 Tl 204,37 6s ²⁶ p ¹ ТАЛІЙ	82 Pb 207,2 6s ²⁶ p ² ПЛЮМБУМ	83 Bi 208,980 6s ²⁶ p ³ БІСМУТ	84 Po [209] 6s ²⁶ p ⁴ ПОЛОНИЙ	85 At [210] 6s ²⁶ p ⁵ АСТАТ	86 Rn [222] 6s ²⁶ p ⁶ РАДОН				
7	1 Fr [223] 7s ¹ ФРАНЦІЙ	2 Ra 226,025 7s ² РАДІЙ	87 Ac [227] 6d ¹⁷ s ² АКТИНІЙ	88 Rf [261] 6d ²⁷ s ² РЕЗЕРФОРДІЙ	89 Am [243] 6d ³⁷ s ² ДУБНІЙ	104 Db [261] 6d ⁴⁷ s ² СИБОРГІЙ	105 Db [262] 6d ⁵⁷ s ² БОРІЙ	106 Sg [263] 6d ⁶⁷ s ² ГАЛЬМІЙ	107 Bh [264] 6d ⁷⁷ s ² ЕРБІЙ	108 Hs [269] 6d ⁶⁷ s ² ГАСІЙ	109 Mt [268] 6d ⁷⁷ s ² МАЙТНЕРІЙ	110 Ds [271] 6d ⁹⁷ s ¹ ДАРМШТАДТІЙ

58 Ce 140,12 4f ¹⁵ d ¹⁶ s ² ЦЕРІЙ	59 Pr 140,908 4f ³ d ⁶ s ² ПРАЗЕОДІМ	60 Nd 144,24 4f ⁴ d ⁶ s ² НЕОДІМ	61 Pm [145] 5f ³ d ¹⁷ s ² ПРОМЕТІЙ	62 Sm 150,4 4f ⁶ s ² САМАРІЙ	63 Eu 151,96 4f ⁷ s ² ЄВРОПІЙ	64 Gd 157,25 4f ⁹ s ² ГАДОЛІНІЙ	65 Tb 158,925 4f ¹⁰ s ² ТЕРБІЙ	66 Dy 162,50 4f ¹¹ s ² ДИСПРОЗІЙ	67 Ho 164,93 4f ¹² s ² ГОЛЬМІЙ	68 Er 167,26 4f ¹³ s ² ЕРБІЙ	69 Tm 168,93 4f ¹⁴ s ² ТУЛІЙ	70 Yb 173,04 4f ¹⁴ 5d ¹ s ² ІТЕРБІЙ	71 Lu 174,97 4f ¹⁴ 6d ¹ s ² ЛЮТЕЦІЙ
90 Th 232,038 6d ²⁷ s ² ТОРІЙ	91 Pa [231] 5f ²⁶ d ¹⁷ s ² ПРОТАКТИНІЙ	92 U 238,029 5f ³⁶ d ¹⁷ s ² УРАН	93 Np [237] 5f ⁴⁶ d ¹⁷ s ² НЕПТУНІЙ	94 Pu [243] 5f ⁵⁶ d ¹⁷ s ² плутоній	95 Am [243] 5f ⁶⁶ d ¹⁷ s ² АМЕРЕЦІЙ	96 Cm [243] 5f ⁷⁶ d ¹⁷ s ² КЮРІЙ	97 Bk [247] 5f ⁸⁶ d ¹⁷ s ² БЕРКЛІЙ	98 Cf [251] 5f ⁹⁶ d ¹⁷ s ² КАЛІФОРНІЙ	99 Es [257] 5f ¹⁰⁶ d ¹⁷ s ² ЕЙНШТЕЙНІЙ	100 Fm [258] 5f ¹¹⁶ d ¹⁷ s ² ФЕРМІЙ	101 Md [259] 5f ¹²⁶ d ¹⁷ s ² МЕНДЕЛЕВІЙ	102 No [259] 5f ¹³⁶ d ¹⁷ s ² НОБЕЛІЙ	103 Lr [259] 5f ¹⁴⁶ d ¹⁷ s ² ЛОУРЕНСІЙ

Медь, серебро, золото

порядковий номер
символ
атомна маса

р-елементи
d-елементи
f-елементи

Простые вещества

Cu

$T_{пл} = 1083^{\circ}\text{C}$

Ag

$T_{пл} = 961^{\circ}\text{C}$

Au

$T_{пл} = 1063^{\circ}\text{C}$

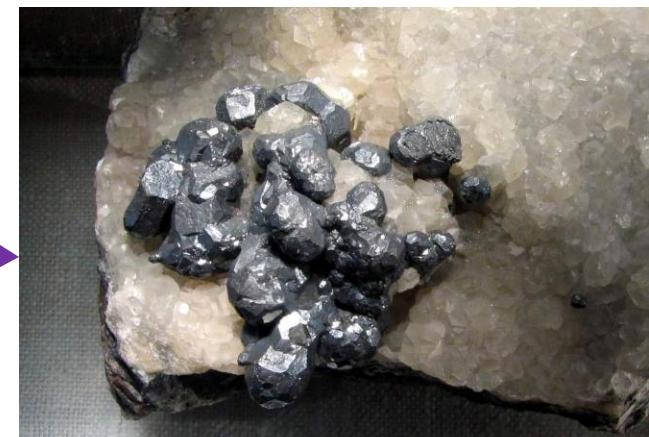
- Самородки

В природе

http://geo.web.ru/druza/m-chalcos_14_7618.jpg

Cu	Cu_2S медный блеск, халькозин CuFeS_2 халькопирит $(\text{CuOH})_2\text{CO}_3$ малахит
Ag	Ag_2S argentит

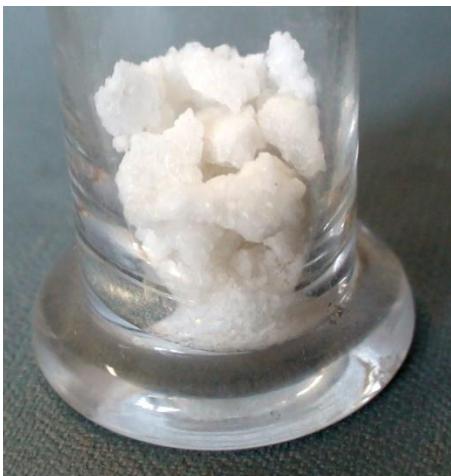
http://geo.web.ru/druza/m-argent_5_7275.JPG

Химические свойства

- $\text{Cu} + \text{O}_2 \rightarrow \text{CuO}$ (т), Cu_2O (тт)
- $\text{Cu} + \text{S} \rightarrow \text{CuS}$ (т), Cu_2S (тт)
- $\text{Cu} + \text{I}_2 \rightarrow \text{CuI}$
- $\text{Cu} + \text{H}^+ \neq$, но:
- $\text{Cu} + 2\text{HCl}_k = \text{H}[\text{CuCl}_2] + \frac{1}{2}\text{H}_2$
- На воздухе:
красн. Cu_2O , зеленоват.
 $(\text{CuOH})_2\text{CO}_3$ (патина)
- $\text{Ag} + \text{O}_2 \neq$
- $\text{Ag} + \text{S} = \text{Ag}_2\text{S}$ (т)
- $2\text{Ag} + \text{I}_2 \rightleftharpoons 2\text{AgI}$
- $\text{Ag} + \text{H}^+ \neq$
- На воздухе:
- $4\text{Ag} + \text{H}_2\text{S} + \text{O}_2 = 2\text{Ag}_2\text{S} + 2\text{H}_2\text{O}$
черн.

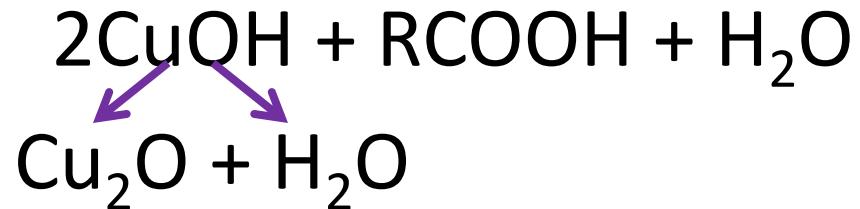
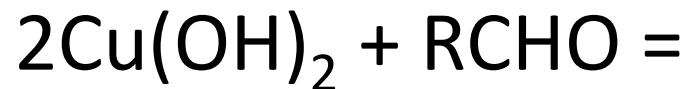
Химические свойства

- $4\text{Э} + \text{O}_2 + 8\text{CN}^- + 2\text{H}_2\text{O} = 4[\text{Э}(\text{CN})_2]^- + 4\text{OH}^-$
- $4\text{Cu} + \text{O}_2 + 8\text{NH}_3 + 2\text{H}_2\text{O} = 4[\text{Cu}(\text{NH}_3)_2]^+ + 4\text{OH}^-$
- $\text{Cu} + \text{FeCl}_3 = \text{FeCl}_2 + \text{CuCl}_2$
- $\text{Au} + \text{HNO}_3 + 4\text{HCl} = \text{H}[\text{AuCl}_4] + \text{NO} + 2\text{H}_2\text{O}$

Оксиды, гидроксиды

CuO

Оксиды, гидроксиды

- $2\text{Ag}^+ + 2\text{OH}^- = \text{Ag}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{Ag}_2\text{O} + 4\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} = 2[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]\text{OH}$

http://chemistry-chemists.com/N3_2012/U3/img/silver_oxide-l.png

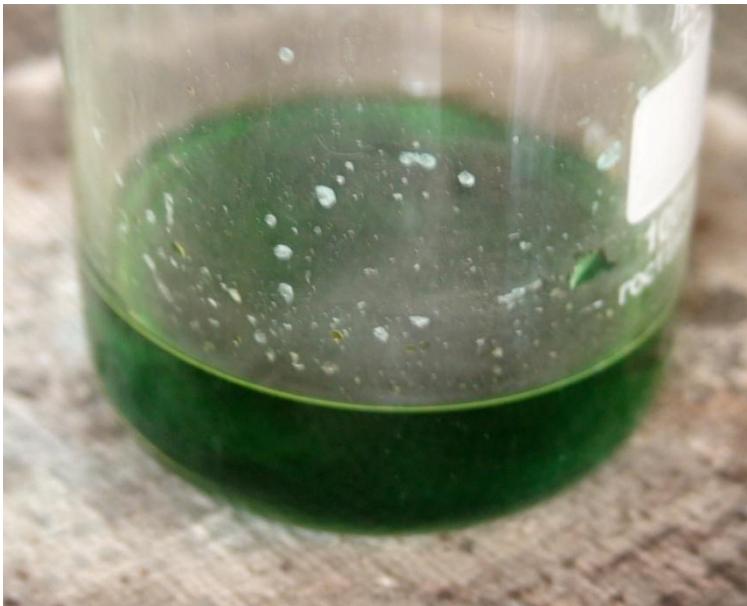
Э(I)

- $\text{CuCl} \downarrow + 2\text{NH}_3 = [\text{Cu}(\text{NH}_3)_2]\text{Cl}$ →
- $\text{CuBr} \downarrow + \text{HBr} = \text{H}[\text{CuBr}_2]$
(а также Ag)
- $4\text{CuCl} + \text{O}_2 + 4\text{HCl} = 4\text{CuCl}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$
HO:
- $2[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]\text{OH} + \text{RCHO} =$
 $\text{RCOONH}_4 + 2\text{Ag} + 3\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O}$
- $2\text{Na}[\text{Au}(\text{CN})_2] + \text{Zn} = \text{Na}_2[\text{Zn}(\text{CN})_4] + 2\text{Au}$

Cu(II)

- $\text{CuO} + \text{RCH}_2\text{OH} = \text{Cu} + \text{RCHO} + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{CuHal}_2 = \text{CuHal} + \frac{1}{2} \text{Hal}_2$ (t, кроме I)
- $\text{Cu}^{2+} + 4\text{NH}_3 = [\text{Cu}(\text{NH}_3)_4]^{2+}$
- $\text{CuCl}_2 + 2\text{Cl}^- = [\text{CuCl}_4]^{2-}$

пламя CuCl_2 и CuCl

Э(III)

- $2\text{Au} + 3\text{Br}_2 = 2\text{AuBr}_3$
- $[\text{AuCl}_4]^-$
- $\text{AuSO}_4 = \text{Au}^{\text{I}}\text{Au}^{\text{III}}(\text{SO}_4)_2$
- Au_2O_3 – кислотный

- $[\text{Cu}(\text{H}_3\text{IO}_6)_2(\text{OH})_2]^{3-}$
- $\text{Cu}(\text{OH})_2 + \text{H}_2\text{O}_2$
- $\text{CuO} + \text{KO}_2 = \text{KCuO}_2$ (t)
- LaCuO_3